

Sayın Orhan Şaik Gökyay

P.K. 91

KADIKÖY - ŞEHİR

19 Ocak 1964

Adres Adına İnceleme

- 1 -

TÜRK DİL KURUMU BAŞKANLIĞINA

Kurulumuz, yarışmaya katılan "Orta okul Öğrenci Sözlüğü" adlı yapıtı iyiden iyiye inceledi. Elde edilen sonuçlar aşağıda sıralanmıştır:

1. Sözcük Kadrosu:

Aşağıda sıralanan sözcüklerle birçok benzerleri gereksiz görülmüştür. Orta öğretim düzeyini pek çok aşan ve sözlüğe yük olmaktan başka bir değeri bulunmayanlardan örnekler:

1) Ortaokul öğrencisini ilgilendirmiyen koyu Osmanlıcalar: Muhakkik, muharriş, mukattar, muta, mükeyyifat, müktesebat, müşekkel, mudil, mahmul, madut, allâme, ifrazat, infisah, rahmanî, senakâr, hattâveston, velûr...

2) Ortaokul kitaplarına girmesi türhü yönlerden sakıncalı görülen sözcüklerde az değildir:

Aftos, aşifte, aşçı iskambili, aznif, kav, kent (pokerde), maça, uçkâğıt, uçkâğıtçı...

3) Asılları açıklanan ve hiçbir anlam özelliği göstermeyen türevler de alınmıştır. Oysa bunlar, dilbilgisi kurallarıyla anlaşılması kolay olan sözcüklerdir:

a) İsim soylu sözcüklerden -li, -siz, -lik, -ci,.. ekleriyle türemişler:

Kalpaklı (kalpak giymiş), lekeli, kabuksuz (kabuğu olmıyan), kavaklık, kirazlık, meşelik, keyifsizlik, kısırlık, inkılâpçı, kakmacı, konservecilik....

b) Pekleştirilmiş sıfatlar bile madde başı olmuştur:

Yemyeşil, upuzun, yamyassı, yusyuvurlak...

c) İsim soylu sözcüklerden belli kurallarla türemiş fiillerden birçoğu, anlam özellikleri bulunmamakla birlikte madde başı olmuştur:

Kireçlemek (tekrarlanmıştır), süslemek, öfkelenmek, gecelemek...

ç) Açıklanan masterların - anlam değişikliği dilbilgisi kurallarıyla belli olan, başkaca hiçbir özellik göstermiyen- ettiren, edilgen, dönüşlü, işteş şekilleriyle -me ile türemiş isimleri de sıralanmıştır:

Koşmak - koşturmak, köpürmek - köpürtmek, korumak - korunmak koruma, kaçmak - kaçışmak, geçmek - geçilmek - geçilmemek, gelişmek - gelişme...

4) Hele Türkçeleri yerleşmemiş olan şu yabancı sözcükler pek yadırganmıştır:

Şimal, müselles, nebat, nesic, mihrak, şua, ruzname...

5) Deyimler, terim grupları madde başı olmuştur:

Geceli gündüzlü, itişe kakışa, iyelik ekleri, kıvrım kıvrım...

6) Değişik söylenişli sözcüklerin ikisi de açıklanmıştır:

Koğ - kov, koğcu - kovcu, gâh - kâh...

7) Şu sözcüklerle benzerleri de okul sözlüğünde bulunmalıydı:

Gazhane, gelgit, geniş aç (yok; "geniş üçgen" var), hal (çözme, eritme), istiare, iyelik, kıyım, hakim, halâskâr, kasiç, köydeş (köylü karşılığı olarak gösterilmiş; madde başına alınmamıştır), kumpas (yok; kumpas kurmak var)...

II. Tanımlar ve Açıklamalar:

Bu sözlükte tanımların, açıklamaların pek çoğu pürüzlüdür:

a) Birçok tanımlar gelişigüzel, eksik, düzensiz ve özensizdir. Bunlar gösteriyor ki yazarlar, el altında bulunması gereken sözlüklerden hele Şartnamenin C/f paragrafında açıkça yazılan Türkçe Sözlük'ten, nedense, gereği gibi faydalanmamışlardır. Sözcüklere çok kez kendi bilgilerine göre karşılık bulmakta acele etmişler; belki, öğrenci seviyesine inme isteğiyle bir yenilik yaptıklarına inanmışlardır. Bu önemli sorunda belli bir ilkenin varlığı da sezilmiyor. Binlerce örnek:

Ana, ayak, geçişli, gelir, hac, hâkim, kamaş, kaynak, kütük, tünel, taşım, zerde, yahni, lüle, liste, si, öşe, mutlak...

2) Tanımlarda, açıklamalarda eksikler de pek çoktur. Anlamlar, sözcükleri her yönden kavriyacak nitelikten uzaktır; birkaç örnek:

Açık ve açık'la başlayan deyimler, ağaç, alingan, gazel (edebiyattaki anlamı yok), hâkim'in açıklamasında "yargıç" yok, kantarma'da "azılı" sözcüğü eksik, kardeşlik 1. anlamı yok, kazan maddesinde "kazan kaldırma" deyimini yok, kiris'in 1. anlamı yok...

3) Tanımların yanlışlığı ve gereksizliği yüzünden sözcüklere verilen karşılıklardan ve bunların örneklerinden ancak bunları bilenler anlam çıkarabilir:

Alinyazısı, altın devri, arı, ayar, akide, tabiat'ın karşılığı "doğal", tarif'in karşılığı "tanımlama" olmuştur. Öngörmek (ilkelerini koymak), şirin (şekerli), mutlak (karışiksiz), makul (düşünceye uygun), leke (rengi değişik nokta), mahrum (yoksul), öşe...

4) Açıklamalarda fazla kelimeler göze batmaktadır:

Gayri muayyen (zamanı belirli olmayan), gecikmek (biraz geç kalmak), hala (babamızın kız kardeşine hala denir), Hanende (eski Türk müziği okuyucusu), kıymet ("değer" yeter; gerisi fazladır), Kıymetli ("değerli" yeter; gerisi fazladır), kitabe ("yazıt" tan sonrası fazladır), kreş (henüz büyüemeyen kucak çocuklarının...) gibi.

5) Kimi sözcüklerde de anlamların sıraları değişmiştir:

İnlemek, iyi, karşılamak...

III. Deyimler:

Kimi kez bir mastar grubu olarak, kimi kez de cümle içinde fiil biçiminde verilmektedir. Önceden belli bir yol tutulmuştu bu düzensizlik olmazdı.

IV. Örnekler:

1) Örnek Bollluğu. - Sözlüklerde örneklerin görevi:

7) Şu sözcüklerle benzerleri de okul sözlüğünde bulunmalıydı:

Gazhane, gelgit, geniş aç (yok; "geniş üçgen" var), hal (çözme, eritme), istiare, iyelik, kıyım, hakim, halâskâr, kasınc, köydeş (köylü karşılığı olarak gösterilmiş; madde başına alınmamıştır), kumpas (yok; kumpas kurmak var)...

11. Tanımlar ve Açıklamalar:

Bu sözlükte tanımların, açıklamaların pek çoğu pürüzlüdür:

a) Birçok tanımlar gelişigüzel, eksik, düzensiz ve özensizdir. Bunlar gösteriyor ki yazarlar, el altında bulunması gereken sözlüklerden hele Şartnamenin C/f paragrafında açıkça yazılan Türkçe Sözlük'ten, nedense, gereği gibi faydalanmamışlardır. Sözcüklere çok kez kendi bilgilerine göre karşılık bulmakta acele etmişler; belki, öğrenci seviyesine inme isteğiyle bir yenilik yaptıklarına inanmışlardır. Bu önemli sorunda belli bir ilkenin varlığı da sezilmiyor. Binlerce örnek:

Ana, ayak, geçişli, gelir, hac, hâkim, kâmiş, kaynak, kütük, tünel, taşım, zerde, yahni, lüle, liste, si, öşe, mutlak...

2) Tanımlarda, açıklamalarda eksikler de pek çoktur. Anlamlar, sözcükleri her yönden kavriyacak nitelikten uzaktır; birkaç örnek:

Açık ve açık'la başlayan deyimler, ağaç, alingan, gazel (edebiyattaki anlamı yok), hâkim'in açıklamasında "yargıç" yok, kantarma'da "azılı" sözcüğü eksik, kardeşlik 1. anlamı yok, kazan maddesinde "kazan kaldırma" deyimini yok, kırıış'in 1. anlamı yok...

3) Tanımların yanlışlığı ve gereksizliği yüzünden sözcüklere verilen karşılıklardan ve bunların örneklerinden ancak bunları bilenler anlam çikarabilir:

Alinyazısı, altın devri, arı, ayar, akide, tabiat'ın karşılığı "doğal", tarif'in karşılığı "tanımlama" olmuştur. Öngörmek (ilkelerini koymak), şirin (şekerli), mutlak (karışiksiz), makul (düşünceye uygun), leke (rengi değişik nokta), mahrum (yoksul), öşe...

4) Açıklamalarda fazla kelimeler göze batmaktadır:

Gayrı muayyen (zamanı belirli olmayan), gecikmek (biraz geç kalmak), hala (babamızın kız kardeşine hala denir), Hanende (eski Türk müziği okuyucusu), kıymet ("değer" yeter; gerisi fazladır), Kıymetli ("değerli" yeter; gerisi fazladır), kitabe ("yazıt" tan sonrası fazladır), kreş (henüz büyüemeyen kucağ çocuklarının...) gibi.

5) Kimi sözcüklerde de anlamların sıraları değişmiştir:

İnlemek, iyi, karşılamak...

111. Deyimler:

Kimi kez bir mastar grubu olarak, kimi kez de cümle içinde fiil biçiminde verilmektedir. Önceden belli bir yol tutulsa da bu düzensizlik olmazdı.

1V. Örnekler:

1) Örnek Bolluğu. - Sözlüklerde örneklerin görevi:

a) Tanımı, açıklamayı tanılamaktır. Örnek istemiyecek kadar apaçık sözcükler için örnekler gereksiz sayılmalıdır. Şartnamenin C/c paragrafında: "gerekli görüldükçe" denmesi de bunu göstermektedir.

b) Örneklerin bir görevi de sözcüklerin kullanış yerlerini, özelliklerini belirtmektir. Buna yaramayanlar yersiz olur.

c) Ölmek üzere olan yabancı sözcüklere bol örnek verilmesi, onla yaşamalarına yardım edebilir.

İşe yaramıyan binlerce örnek'ten birkaçı:

Avrat 1, kadın, karı: Hasan Dayının avradı:

gecikmek 1. biraz geç kalmak: Hiç böyle olmazdı, çocuk acaba niçin gecikti.

gelişmek... 2. yetişmek, olgunlaşmak: Üzümler gelişti.

genişlik 1. geniş olma: Bu odanın genişliği ötekenden fazla.

gerdirmek f. germek işini yapmak: Şuraya bir ip gerdir, çamaşır asacağım.

hacet 1. ... 2. dilek, istek: Hâkimlik mi yapıyorsun, avukatlık mı?

infilâk 1. patlama: Dün bir dükkânda infilâk oldu.

kavgalı s. kavga edip dargın olanlar: Onunla kavgalıyız, konuşmuyoruz.

kira 1. ... : Elbise kirası.

kütleşmek f. ucu küt duruma gelmek: Kalemin ucu yine kütleşti.

maraz 1. : Bundaki maraz anlaşılamadı.

2) Derleme yoluyla elde edilmeyip de gelişigüzel söylenivermiş örneklerin birçoğu genel kullanışa aykırı düşmüştür. Düzenli bir üslûptan yoksun olanlara, uydurma denecek cümlelere sık raslanmaktadır:

gaip : Gaip çocuk.

gececi : Baykuş gececi bir kuştur.

nüve 1. 1. çekirdek. 2. öz, temel: kazancının üvesini tavukçuluktan elde etti.

kakılmak ... : Boruya bez kakılmış çıkmıyor.

garanti ... : Bugün sinemaya gitmemiz garanti.

kavi : Kavi bir güreşçi.

keyfi : Keyfi olarak dövdü.

gerek, keza, kırmak, kirlenmek, kozmatik, köpeklemek ve daha birçok sözcüklerin tanıkları böyledir.

3) Örneklerle anlamların birbirlerini tutmadıkları da görülmektedir:

istek ... : İstedğim bir kalem.

aceleci, âcil, acemi çaylak...la...

açık söz deyiminin 2. anlamı için verilen örnek te böyledir.

V. Bağımsız olarak kullanılmayan, ancak bir hal ekinde sonra gelen edât (locution prepositive) değerli sözcükler madde başı olmuş ve hanhal ekleriyle kullanılacakları işaretlenmemiştir:

-e mebni, -e rağmen, -den ötürü, -den maada...

VI. Türkçe tam karşılığı bulunan yabancı sözcükler ya sözlüğe alınmamalı; alınırsa → (ok) işaretiyle Türkçelerine gönderilmesi, orada açıklanmalıdır; örnekler:

Galeyan, galiz, hulâsa, hususi, hususiyet, hâkim, hâkimiyet, hediye, infilâk, infisah, inhidam, itina, itinalı, ityat, ittihat, kaide, kâinat, konkre, verit...

VII. Türkçe karşılıklara yeterince yer verilmemiştir; örnekler:

Akıl (us), ayna (gözü), hukuk (töre), hukukî (törel), kavim (budun), klâsör (sıralağ), koleksiyon (derleme), tayin (atama, atanma), kramp (kasinç), zevk (beğeni), ziyafet (şölen)...

Şu öz Türkçe sözcüklerle benzerlerine de madde başlarında raslanmamaktadır: Olgu, yuvar, yabancı...

VIII. Türkçe sözcüklerin açıklamalarında kullanılan yabancı sözcükler ya gereksiz sayılmalı, ya da bunlara - Türkçe Sözlük'te olduğu gibi - birer işaret konmalıdır; örnekler:

Geçişme - hulûl, osmos; ivedi - acele, izlenim - intiba, kamulaştırmak - istimlak, kara - siyah, kıstak - berzah, kırım - katliâm, kişilik - şahsiyet, kişi - şahıs, kıyı - sahil, kurul - heyet...

IX. Mecazlar:

a) Pek çok sözcüklerin mecaz anlamlarına işaret konmamıştır; örnekler:

Helâl, genişlemek, inletmek, kamçulamak, kansızlık, kara3., kir 2., kıvranmak 2., kokmuş 2. köpürmek 2., kurt 2., kurtlanmak 2., kurtlu 2., kazık 2., kazık 2., kıvrırmak 3.

b) Kimi kez de mecaz anlamı verilmiş; asıl anlam bırakılmıştır:

ayak bağı....

X. Kimyasal elemanların tanımlarından sonra parantez içinde simgeleri konmalıdır.

Kimya simgeleri - hiç olmazsa orta öğretimde okutulanlar - eksiksiz alınmalıdır.

XI. Sartnamenin C/b paragrafına uyulduğunu gösteren ize raslanmamıştır. (Bu raporun VII. maddesine de bakılması...)

XII. Sözlükte imlâ yanlışlarına da raslanmıştır:

a) Hegomonya, inkilâp, inkilâpçı, istep = bozkır, kitim, katirilyon, tî rilyon, kavalâ, Kuran (Kelam-ı Kadim maddesinde de böyledir.), sesile, heryanı, ultraviyola...

b) Millet adlarından küçük harfle yazılanlar var: musevi...

c) Yıldız adları küçük harfle yazılmıştır: mars, oğlak...

ç) Yeni imlâ Kılavuzu ilkelerine uyulmalıdır.

XIII. Alfabe sırasında kaymalar var:

Gaf (gadretmek'ten önce gelmiştir), izohips (iki madde yukarıya çıkmalıdır), kist (kispet'ten öncedir), gelince (8 madde yukarıya çıkmalıdır. 315. sayfanın birinci sütununda sıra pek karışıktır.

XIV. Kimi sözcüklerin söylenişi yanlış verilmiştir: Amelimanda.

XV. Sözcük bölüklerinde:

a) Aldanmalar var; birkaç örnek:

Haberci i. (tanıma göre sıfat), hanımefendi i. (... Ayşe Hanımefendi), kavgacı i., kavlak i., kazak i., (karısına sözünü tutturabilen), kıranta i. ... kazıklı humma s. ...

b) Şartnamenin C/e paragrafının ikinci cümlesine asla uyulmamıştır.

XVI. Türkçe Sözlüğe göre başarılı sayılacak yönleri var:

Bu yapıtta bulunan şu sözcüklerin Türkçe Sözlük'te bulunmadığı incelemeler sırasında görülmüştür.

Gerdan'ın 2. anlamı, kaptan pilot, idman, izole, kist...

SONUÇ:

Kurulumuzca eksikleri, fazlalıkları, yanlışları, yanlışları... yukarıda sıralanan Ortaokul Sözlüğü, bugünkü durumuyla ödül alacak ve Türk Dil Kurumu adına basılacak nitelikte değildir.

Saygılarımızla.

BAŞKAN

Ord.Prof.İlhami CİVAOĞLU

ÜYE

ÜYE

ÜYE

ÜYE

Recai CİN

O.Ş.GÖKYAY

E.N.GÖKŞEN

T.N.GENCAN

TÜRK DİL KURUMU
ANKARA

40

روايدىن ادرتا اوقول
بىر نىمىتتە غانمە - ايدور دوس نە

Sayın Orhan Şaik Gökyay
Kayışdağı Cad. No.124/1
Göztepe-İstanbul

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 059-197

BASILI KAĞIT

32

TAAHHÜTLÜ

BASIC MATERIALS AND TECHNIQUES TO BE USED IN THE ELEMENTARY AND THE ELEMENTARY INTERMEDIATE LEVELS OF ENGLISH AS A SECOND LANGUAGE IN THE AMERICAN LANGUAGE CENTER, THE AMERICAN UNIVERSITY, WASHINGTON, D.C.

A GRADED LIST OF MATERIALS

TDVISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 089-197/2

Core Materials

Auxiliary Materials

ELEMENTARY LEVEL:

Dialogs:

KC Units 1 and 2

Paratore Dialogs
King and Campbell-
Modern English Primer-I

Pronunciation:

The PD's

KC Unit 1 tape #4
KC Unit 2 tape #11
ACLS Pronunciation Check-up's
Fries-Pronunciation
Diagnostic Test

Structure:

Grant Taylor-Learning
American English
(Chapters 1-10)

Cornelius First Lessons in
English

Fries-Pattern Practice

Shears-GGE's (Graded
Grammar Exercises)

King and Campbell-Modern
English Primer-I

Reading:

Reading is to be assigned if time is available. Actually, reading skill is to be achieved through exercises and dialogs.

Allen - People in Livingston

ELEMENTARY-INTERMEDIATE LEVEL:

Dialogs:

ACLS Drills *

KC Units 1 and 2
Paratore Dialogs

* Regarding the ACLS Drills, the majority were in favor of a total phonemicization. A minority expressed the opinion that intonation markings would be sufficient.

(6)

Dayak - ?

Dayamak - ?

Dayanmak - Kendini dayamak

Dayı - Kapıcı gibi ?

Dayızade - misal lüzumsuz.

Dozara dazar - misal ister

ELEMENTARY-INTERMEDIATE LEVEL (Continued)

Pronunciation:

The PD's

KC Unit 1 tape #4
KC Unit 2 tape #11
ACLS Pronunciation Check-up's
Fries-Pronunciation
Diagnostic Test
Modern English Primer II

Structure:

Grant Taylor-Learning
American English (2nd half)

Grant Taylor-IAE (1st half)
Fries-Pattern Practice
Wright-Practice Your English
(1st half)
Modern English Primer II

Reading:

Readers Digest Book One

Outline of American History
(OAH 1-6)

A GRADED LIST OF LABORATORY MATERIALS

ELEMENTARY LEVEL:

Laboratory Terminology
(should be simplified)
KC Units 1 and 2
The PD's

Pattern Practice *
The GGE's-Graded Grammar Exercises
People in Livingston *
Modern English Primer I
Dialogs*
The Diagnostic Test

ELEMENTARY-INTERMEDIATE LEVEL:

The ACLS Drills
The PD's

The Diagnostic Test
KC Units 1 and 2
Paratore Dialogs*
Modern English Primer II
Dialogs*
Pattern Practice

* Indicates material which is not on tapes but which it is suggested should be taped.

(5)

Darağacı

Tarif yetersiz.

Daraltmak

Dar bir duruma

1. Eninden küçültmek

2. Sıkıntıya düşürmek

Darbuka

Tarif uzak.

Daru

Kuş yemi nerede?

Darılmak

Azarlanmak

Dava

insan

taraf

aklaşmazlık

Kaybolmuş bir hak

Daracı

Dava vekili?

Ne ifa'de

Davale

davale bir piyes?

iddiale

Davar

?

Dâvet

?

Davranmak

Hepsi?

Davul

Reyim?

CLASSROOM TECHNIQUES

Classroom activities at the American Language Center are designed to give the student intensive practice in listening to spoken English and repeating what he hears. Everything else is subordinate to what is sometimes called oral-aural work. This does not mean that reading and writing should be neglected. Rather, they should be integrated as much as possible with the work in pronunciation and comprehension, depending upon the level, character, and objectives of the individual class.

Drills and conversation in the classroom should be at normal conversational speed and should be within the patterns the class has learned or is learning, for students should not be encouraged to talk beyond their language ability. Free conversation, except in advanced classes, should be kept at a minimum.

THE DRILL TECHNIQUE

- I. Explanation: The teacher reads the material to the students, a small section at a time, explaining all unfamiliar words and phrases. The students should completely understand all the material before the drill begins. To ensure student understanding, the teacher asks questions about the material.
- II. Drill: The teacher reads the material at normal conversational speed being careful to use the exact intonation pattern as transcribed. The students repeat. All errors in pronunciation and grammar are to be corrected and the words or phrases repeated again. Many corrections of the same mistakes will be necessary. Drill should proceed like clockwork: teacher reads, students repeat; teacher corrects, students repeat; teacher reads, students repeat; etc., etc., etc. No interruptions in the drill period should be permitted.

Damar - Damarı bozuk ?

Damarına basmak } bozuk
" girmek } tarif

Damasko - tarif ?

Damdaçlak - mecazi mana ?

Danga - mecazi mana ? mesela' iptal.

Damla - Kalp hastalığı -

Damping - Piyasaya başkalarınınkiler daha ucuz fiyatla ve bol miktarda mal sürmek.

Daraburum - Tarif eksik .

Dandimi - ninnilerde geçer - ne demek ?

Darızik - mücerret hali ?

Darıska - Bu kadar mı ?

Dansimetre - Areometre yok .
Yoğunluk ölçer .

Dantel - Sadece süs değildir .

Darajaci - ~~Darabilmek~~ ~~yok~~

Daracak - lüzumsuz .

A. Drill in listening and repeating with students' books closed. (It is to be emphasized that elementary students especially should have a lot of drill with their books closed both in class and in the laboratory.)

B. Drill in listening and repeating with students' books open.

1. Special transcription: Where transcriptions are available, the students repeat after the teacher while following the transcription and watching the dots and lines which indicate pitch and stress. The students should cover the regular spelling with their hands or a piece of paper.
2. Regular spelling: The students repeat after the teacher while reading the regular orthography.

Each step should be repeated several times. It is advisable to alternate choral work and individual work in order to give variety to the class and to be sure to catch individual errors which might not be noticed in group recitation. The exact pace at which the teacher can proceed depends upon the class level. Obviously an elementary class will require more explanation and more drill than an intermediate class will. Occasionally, however, intermediate students will have previously acquired errors which have become so ingrained that drill of beginning intensity is necessary to produce the correct forms.

Another factor is the length of time students will be at the Center. In general, the grantee students are with us for a shorter time than the embassy students.

After the teacher has introduced the material as outlined above, the students listen to it and repeat it again in the laboratory. Upon returning to the class after laboratory, a review is given before moving on to a new section. Students are required to memorize and repeat in class all or selected parts of each tape depending upon their level and general pace.

The teacher's responsibility in connection with the laboratory then, is two

Dalgacı - Dalgacı Mahmut

Dalgakıran - İfade?

Dalgalanmak - İfade?

Dalgak - Bir sözün ana kökünün anlamı
verildikten sonra ondan türeyen
sözleri madde başı olarak alıp
açıklamak faydasızdır.

Dalgıç - İfade?

Dalgın - İkinci manası?

Dallandırmak - 1-?

Dalmak - İfade -

Dalya - 2 nci manası?

Dalyan - Tarif edilmesi lazım.

Dalyarak - Terbiyesi
patavatsız

Dam - ahir?

Damacana - İfade?

Damak - Nefesli sözlardaki anlamı?

fold. First, the students must be prepared by going over in class the material that they will hear subsequently in the lab. They should be completely certain of the meaning of the material. Occasional use of students' languages, pictures, drawings, and gestures are all legitimate at this point.

Second, the material must be thoroughly reviewed in class the next day or immediately after the laboratory, with each student taking each role in the dialog if the material is dialog. The students' pronunciation and intonation should be as perfect as possible, and the sentences memorized exactly. The amount of time this takes depends again on the class level and on the size of the class. For dialog materials accurate memorization is essential if the student is to internalize the patterns of English structure.

The Choral Mim-Mem Technique:

Following the above principles and procedures the following detailed "Choral Mim-Mem Technique" (mimicry and memorization technique) is given as an example of classroom drill.

1. Students keep books closed.
2. The teacher reads the new dialog (or sentences) using normal conversational speed.
3. The teacher gives an explanation of unfamiliar vocabulary items and structure.
4. The teacher initiates choral mim-mem with at least double repetition. More repetition may be necessary for every difficult utterances. Initiate correction of pronunciation. Resolve individual pronunciation problems as soon as possible.
5. Individual mim-mem. Resolve individual pronunciation problems as soon as possible.
6. Students open books. Teacher reads, students repeat. (mim-mem)

PRONUNCIATION PRINCIPLES AND TECHNIQUES

The techniques of drilling pronunciation are essentially the same as those of the dialogs with the use of the mim-mem drill method as outlined above.

(2)

Dahil - dahil olmak
girmek

Daim - yok

Daire - Bir yapının
Eksik

Memleket işlerini yapan Kurum
Yanlış

Dakik - nice, en yok
dikkatli

Daktilo - Eksik

Dal - ~~Bir~~ Ağacın gövdeden çıkıp
büyüyen kısmı. Ağacın gövdesi
haric, toprak üzerindeki kısımları.
Bölim değil

Dalak - Eksik

Daldırma - ağaç
bitki

Daldırmak - Su ifade?

Dalga - Denizin sularının kabarıp
yükselmesi. Buna benzer her
hangi bir hareket, titreşim
(Boyle olması lazım)

There are several sources for pronunciation drills: The Diagnostic Test in English Pronunciation, the PD's or Pronunciation Drills, the pronunciation sections of the KC's and others mentioned in the graded list of materials. The diagnostic test booklet can be used as a test for long term students, but is also useful as a quick review of English phonology for short term students and advanced students. The meanings of the words should be gone over quickly in class, with important ones assigned to be looked up in the dictionary at home. Then the lists should be drilled intensively. After the student has listened to the tape in the laboratory, the teacher should once again check his pronunciation in class, repeating as often as necessary. The Spanish-oriented drill. (DR4-7) may be used with Latin American students.

The PD's or Pronunciation Drills offer much more intensive coverage of all features touched on by the DT tape units. They include a review of English grammatical endings, present the regular and irregular ways of spelling English vowel sounds, and give practice in correlating the spelling and pronunciation. They present, alone and in contrast, the following features of English phonology: "short" vowels, "long" vowels and diphthongs, consonants, consonant groups, patterns of accentuation and patterns of intonation.

These exercises are composed of lists of high-frequency words containing the sound to be drilled, minimal pairs, and sentences. The high frequency words should be memorized. Those in the minimal pairs are used only to establish the sound and the students should not be primarily concerned with the meaning. The sounds are presented in sentences.

The teacher should use pronunciation drills according to the needs of the class. The students repeat each word, minimal pair, and sentence after the teacher, first chorally and then individually. Part of a laboratory period may be given over to the pronunciation drills.

TDV ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 058-197/2

S. 176

F- 245-260 (15)
G- 260-296 (36)

(11)

D. 44

I. 329-332 (3)

H. 296-328 (32) i 332-363

Dadarmak; Bir şeyin tadını alarak istemek (31)
Zayıf deymiş.

Her zaman gelmek

Yeterli bir karşılık çünkü dadarmak ta
sekte açıklanmış olur.

Dadaş

- çok mahallidir. Belirtilmemiş.

Dağ

- Eksik ve yanlış

Dağ

- Deyimler konacak ise bu kadar
değil. Dağlar kadar farklı.

Dağarcık

- Taref yanlış. Bugün hala
kullanılır, bilhassa çobanlar.

Dağılmak

- Taref yanlış.

Dağıtmak

- Oturunca sandalyeyi dağıttilte...
yanlış

Bir derneğin

tarif sumullü değil

Daha

- Daha çalışıyorlar.
Hald olması lazım.

Dahası var.

Daha fenase

ijisi de olabilir

Bir daha görmiyeyim
(Birazdaki manası
nerede?)

دیده به (آیه) ؟

دیده لستن ؟

ده تیره نه ره ؟

دوره آیه سنا (تقدیر دود) (سند دود ، ایرت)

ده دل ؟

ده قاق ؟

dedikas (تکریم)

ده قدر اندر ؟

دینه تدین ؟ (بیلدیند)

ده لالت (آیه) ؟

دو نیلا کیم کوشندنا ؟

ده لجه (ع) ؟

دو صینه استیاس ، یه انا ؟

ده لبت (آیه) ؟

دو ضایحه س ، دزدی ؟

ده کلک (آیه) ؟

دو قدر ؟

ده س قدر ؟

دو قرین دورنگ ؟

ده سیر تدین (ع) ؟

دو گر بجه ؟

ده سیر الحله (تدین) ؟

دو گر بیلر ؟

ده سیر یاس ؟

دو شد (د) ؟

ده سیر هندی ؟

دو کین (آیه) ؟

ده سیر نیوی ؟

دو گرس آیه

ده سیر مند (آیه) ؟

دو نندا ؟

ده سوزان ؟

دو هلیز ؟

ده نه ره ؟

دو صت !

دردنازده شد ؟	ده نه شد ؟
درد طری ایتر ؟	deinet پیره ؟
دریا (میز) ؟	ده نه ؟
desem ؟	دنی ؟
دبسه (قدین) ؟	دکز ؟
ده سیون ؟	دکز اناس ؟
دستان ؟	دکزین بیدینیه ؟
دسته ؟	دکز تیره (۱) ؟ (نوبله ۱)
دستور ؟	دکزده (بیدینه) ؟
ده سبک ؟	دندان قدین (۲) ؟
دوام ؟	ده یو ایتر ؟
دوه ؟	دویم ؟
دوه می ؟	دوه نگ ؟
دوه قدر ؟	دوکه ؟
دوه دو ؟	دویرک ؟
دویرک ؟	دویرک ؟
دولت (ح) ؟	دویرک ؟
دوران د deveron ایتر ؟	دویرک شد ؟
دو-آلمه (قدین) ؟	دورن (em) ؟
ده دیرک ؟	دورن ؟

دليلته نانو نوزلا ناسه	ديت
د باجك (اكيه)	دويم ديزلاسه
د هله يه	طيشي (3)
دويم دين (تديت ۲)	طيشي
دين	ديديت
دينگيله هك	دين باسه
دينگيله هك (2)	دينگيله هك ويا
دينگيله بهر	dimehmeti (هنگيس ۲)
ديب (3)	دينگي
ديچيك (۲)	دينگي
ديب قه جان	دينگيت (3)
ديره كيده	دينگه تراسي
di zem	دينگي هتند دياسه
ديري دين	دينگيت (2)
ديريديتي (هجنه)	دينگيت (1)
ديريديت (۲)	دينگيتا
ديريديت هيرديت	دينگيتا
disk	دينگيتا يه
diska	دينگيتا يه
ديسانر	دينگيتا يه

534809/6

دوستد ؟
 دون (1) ؟
 دوغمه (مدغمه مدغمه مدغمه) ؟
 دوغدا (ات) ؟
 دوسيه ؟
 دورعجه ؟
 دوريدم ارطاسه ؟
 دوغلاک (2 ، 3 ، 4) ؟
 دوغولغا (1 ، 3) ؟
 دوغله (5) ؟
 دوله (9) ؟
 دوغندورمک (دوشوندا) ؟
 دوغوش (2) ؟
 دوغوشک (1) ؟
 دورماتن (آيد) ؟
 dövänmek (9)
 draho ma (9)
 دران تيره (9)
 duoyem ؟
 دون ؟
 dün ؟

دوش غبجورانه ؟
 دوشجر (ح) ؟
 دوشيد ؟
 دوشيدک ؟
 دوشيدان (آيد) ؟
 دوشيات ؟
 دوشيه مېن ؟
 دوشيه لهک ؟
 دوشیک (آيد) ؟
 دوشور (1 آيد) ؟
 دوشجهت ؟
 دوشغان (تدبیر) ؟
 دوشغوشمه (آيد) ؟
 دوغندورمک (1) ؟
 دوغوشورمک (9)
 دولان (9)
 دولاب ؟؟؟
 دوله دوشه ؟
 دولتی ؟
 دوله ؟
 دوشانی ؟

5)

دوره آینه (آینه) ؟
دوره لای (آینه) ؟
دوره نگاره (3) ؟

duraq (؟)
دورنگون (2) ؟
دورینه (2) ؟
دور دلاسه ؟

F.

F.
فنا سبب ؟
فنا برقی ؟
fahrenheit ؟
فخر (نور) ؟

دوردم ؟
دوستر ؟
دوت ؟
دووانه ؟
دویند لایحه (مقال) ؟
دویند لایحه (مقال) ؟
دورون ؟

(سویک قدره
سینه ارده)

فقیر ؟
فقیریم ؟
فلقه ؟
فلقه بر قلدیریم ؟
faldan ؟
فاندر (2) ؟
far (1) ؟
farmak (آب) ؟

duello (سز) ؟
dülger (؟)
در سبک (؟)
dünür (؟)
دینا (؟)
دورمتن (؟)
دوستر (؟)
دوستر (؟)
دستان (؟)
دوتمه (3) ؟

فرض (آینه نگار) ؟
فصر ؟
fasikil ؟

؟ Riyord

؟ خریجنده

؟ نذرت

؟ ندره (آیینه)

؟ نزلقده

؟ kors

؟ koshkmoak

؟ kotim

؟ prestk

؟ fular

؟ fuyd

؟ bücceten (؟ خجته)

؟ نوزه

؟ غایبارین

؟ غدر

؟ غدرک

؟ غافل

؟ غالا

؟ غمزه

؟ غار اترویره

؟ غره ایجا

؟ غایزه

؟ غزا (3, 2)

؟ غازر

؟ گنج

؟ گیلک (2, 1)

؟ گیرد

؟ گیکه

؟ گید (7, 6)

؟ گدین (آیه)

؟ گدیکی

؟ گلین (آیه)

؟ گلین ندره، گلدر

? Geyotim

? glaze

? Gocuk

? Golf

? gondol

? gonk

? 4 göbek

? göbün

? göçürmek

? gök

? gömme

? gömme

? gömme (ak)

? gömme (ak)

? Görenek

? gömme

? gömme (ak)

? gömme

? gömme (ak)

? göfuru

? گایک (2, 1)

? گم (تدین)

? گول (3)

? Genelge

? General

? گریه (1, 2)

? گره

? gerilla (تدین)

? گم

? گم

? گم

? گیم

? گیم (اک)

? غل

? غل

? غیا

? گیم (اک)

? گیم

? گیم

? گیم

? gize

? Gitar

9

گندکدم (تندین) (پ)

گلا بیجملک (تندین) (پ)

گشمه (اوتندرت) (پ)

گراه (آیه) (پ)

گدسوش (یا صوفان) (پ)

گدنی گدن ایله

گده (پ)

گدن در سوز

گدنش (تندین) (پ)

گده لک (تندین) (پ)

گله گده (تندین) (پ)

Güverte (پ)

Güvey (تندین) (پ)

گده و گده (ایله تندین) (پ)

گده لک (پ)

گوه (آیه) (پ)

گده (3) (پ)

گده آغری - گده رگده

گده رگده - گده قاصدین

گده سوزلا - گده بیکه

(اسیه گده - گده بیکه)

گده ایله - گده یا گده

گده روزله

گده آ جملکه (تندین) (پ)

گده قاسم (تندین) (پ)

گده زین (تندین) (پ)

گده کسیر (تندین) (پ)

گده عیاض (تندین) (پ)

گده ایله یا گده (تندین) (پ)

Gözemek (پ)

Göz (تندین) (پ)

گده لک (تندین) (پ)

گده لک (آیه) (پ)

گده - (تندین) (پ)

Güz (پ)

گده (تندین) (پ)

Gurk (پ)

غل (پ)

صومندت (صومند پايي روپي) ؟
 لانا اذرا ننه () ؟
 ها ل (اكيه ا) ؟
 ضالا ؟
 منل ؟
 فالي ؟
 فليخ ؟
 فنيه (اكيه) ؟
 فلدت (ه؟) ؟
 هاساق ؟
 همار (مريه عالي نه ا؟) ؟
 همام ؟
 هسايي ؟
 هاي ؟
 هسار (اكيه) ؟
 همد (ه ايد) ؟
 همد (ه ايد) ؟
 Hamlikap ؟

هرستك ؟
 خجالت ؟
 حامبي ؟
 حامه يا قان (اكيه) ؟
 حادع (لوزنگه) ؟
 حدينه پيريه (اكيه) ؟
 حاد ؟
 حده ديكريه ؟
 حديت ؟
 حنينت (سامه) ؟
 حقيه ؟
 حفته (اكيه) ؟
 حاش ؟
 حانز ؟
 حانز ؟
 حاقان ؟
 حده ؟
 حانكي ؟
 حقر ؟

خاطر (1) ؟

خاطرات ؟

ختم ایمن ؟

خدا - جواد ؟

خداوندی ؟

خداوندی ؟

خداوند ؟

خارند ؟

خارند ؟

خاروت ؟

خودش (1) ؟

خارویار ؟

خایه ؟

خیره ؟

خداوند ؟

خداوند ؟

خداوند ؟

خارند (2) ؟

خجین ؟

حب (نزدیک) ؟

حاج ؟

حراج ؟

حرام زنده (نزدیک) ؟

حاج ؟

حرام زنده (1) ؟

حاجه (آیه) ؟

حاجه (نزدیک) ؟

حاجیلی ؟

حاج ؟

حاجراته (؟) ؟

خرفتن ؟

خجین ؟

خجین ؟

خجین ؟

خجین ؟

خجین ؟

خجین ؟

خجین ؟

I

ضربیه (2) ؟

کاماً ؟

کلم (3) ؟

کلمه - ؟

کلمه ؟

ضنی لود ؟

I

افلاس - ؟

ایند - ؟

ایلیت ایلیت ؟

ایلیه ؟

ایلیت ریه ؟

ایرنامه ؟

اسقاط ؟

اعانتے ؟

عبادہ ؟

عبائیمہ ؟

ابریک ؟ (تدین)

احیایہ ؟

اصبار ؟

اصرار اژدر ؟

ابگردا - ؟

ابجری محمد ؟

اجینہ حقیقہ ؟

اجینہ یایا اللہ ؟

ابجرامند ؟

ابجلیک ؟

اعدام ؟

ارازہ مصلحت ؟

ایہ اولدر ؟

افراط ؟

انفالیسہ ؟

اكرام

اگره ؟

اقرار

اغفال ؟

اقتباس

اگره بند ؟

اقتباسنامه

احاله ؟

اعلام

احاطه ؟

انوار ؟

اضاءه ؟

ادوات ، ادوات ؟

اهل ؟

الذات ؟

احسان ؟

الاسم ؟

اقتلام ؟

الابحان ؟

اقتلاط ؟

البيدات ؟ (افاد)

اقترافه ؟

البيدات (د) ؟

اقتسام ؟

القاع ؟

اقتضاه (ع) ؟

الآ (ع) ؟

اقتضاه ؟

التهاب ؟

اقتضاه با بانه ؟

الاسم ؟

اقتضاه با بانه ؟

imece ؟

اقتضاه حبه ؟

الاسم ؟

اقتضاه ؟

Recâi Cîm

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 059-197/5

1

Kitabın hazırlanmasındaki gerekçeden bilgim olmadığından kelime kadrosunun hangi ölçüler ve prensiplere göre tespit edildiği anlaşılmıyor.

yalnız, verilen kısımları inceledikten sonra edindiğim genel izlenim, Kurumun benimseyip savunduğu ^{devrimci} prensiplere yabancı kaldığım merkezindedir. Örneğin, x

Realite , realizm. ~~taşıt~~. ^{izdijim} ~~Özet~~ Râdîma. Regülâtör- Düzengeç. pe-riyot - dönem. Ruhlu - kabarcıklı düzeç. nakil vasıtası - taşıt V.B gibi yabancı kelimeler ön plânda tutulmuş.

Puseron, pazval, nas, periyot var, da namaz bezi yok..özellikle yabancı batı kelimelerigeniş ölçüde, olduğu gibi alınmıştır.

Örseğin :Piyanta, ponksiyon, porsiyon, Porte v.b.....
Rakkas, pandül, sarkaç. Türkçe karşılıkları bulunduğu halde Osmanlıca usulü, üç karşılık ta alınmış.

Yanlış madde başları :

Pürüzlü : ~~katıla~~ göre türevdir. ayrı bir anlamı yoktur.

Pötür : Tekrar halinde zarf halinde kullanılmaz

Rabbi : rabbim örnek olmaz.

Nazar : yardımcısız kullanılmaz.

Nazım bu anlamıyla artık kullanılmıyor. ~~Peyda~~

Peyda : yardımcısız kullanılmaz.

Rast : yalnız kullanılmaz?

Ram : yardımcısız kullanılmazj.

Pirelenmek (pire almak anlamında kullanılmaz.

Renkli : maddebaşı olacak bir hususiyeti yoktur

Nahak : (nahak yere) şeklinde kullanılır bir zarftır.

Nail : yardımcısız kullanılmaz.

Ötürü : (-den ötürü) şeklinde kullanılır.

Yanlış karşılıklar ve anlatımlar :

Ortanca : (Biz üç kardeşiz, ben ortancasıyım.)

~~Öksüz~~ : (öksüz : (anası babası ölmüş (anası ölüş)

Ön : (kelecekszaman) örnek : önümüz imtihan

Nihayet : son bölüm . (son)

Nizamiye : nizamiye kapısı

Nihayetsiz : (pekçok ör : nihayetsiz meyve var

Önerge ile önerme karıştırılmış. her ikisi de taktırir
halbuki önerge taktırir, önerme teklif olacaktır.

Önerme : (tam bir düşünce bildiren söz , hüküm.

Perva : (koru) değil

Santırfor (muhacim) değil, orta muhacim (akıncı)

Saplantı : saplanıp kalan şey değil (fikr-sabit) tir.

Pir : Usta , büyük kurucu (yanlıştır ~ *astana*)

~~Rixxx22xxqkxxkkiliixadamaakkkkxxxxyanlıx~~

Rekât : yanlış [†]antılmıştır. Rekât ayakta durma ile başlar .

Burada eğilme ile başlıyor.

Renk : 2. karşılığı, (amaç, biçim) yanlıştır.

Rabbi : örnekteki (rabbim) aynı kelime değildir.

Zayıf ve buzuk karşılıklar ve anlatımlar:

Rahibe : hirstiyanlıkta din adamı kadı, denmiş iyisi:
(kadın rahip) tir.

Nazil : (Müsliman inancına göre, Kuran-kerim Tanrıdan
nazil oldu

Özür : Bu çorapta özür var (dehmez)

Önlük vücudun ön yüzüne geçirilen örtü (bozuk)

Pestil : serilip kurutulmuş yemiş ezmesi (beñirsiz)

Raci : (/ - raci) şeklinde bir edat

Rağmen : (-e rağmen) şeklinde kullanılır .

Örnekler. Pek çoğu zayıf ifade edilmiştir :

Obur : (gereğinde çok yeyen) tarifinde esasengösterilmiş

Oğul bir ananın, babanın çocuğu. Ör: iki oğlumuz biri
askerde neyân örneği bu

Palikarya : Ör. birkaç palikarya gürültü ediyor.

Sarp : (sert) anlamı yok

Pandül sarkacın şumulüne girmiyor.

Rey oy 2 düşünce , kanaat. Ör: Benim reyâme kalırsa. Örnek
(e-kalısa) yamı yoksa (rey)emi ?

Pir maddesinde pir aşkına deyimi yok.

Psikoz : ruh hastalıkları değil , ruh hastalıklarının
genel adıdır.

Öbek : (küme, yığın) yetmez

Okullu (okulu olan) eksiktir ,

S O N U Ç :

Bunitelikte bir sözlüğün Kurum adına bastırılma birçok yönde
zararlı olacağı kanısındayım.